

GÜNCEL MEVZUAT IŞIĞINDA ASANSÖR DURAK KAPILARI ve Markalı Kapıların İncelenmesi

Bu yazıda güncel mevzuat ışığında Tam Otomatik Asansör Kapıları konusunu ele alarak, 1975 yılından bu yana asansör kabin ve kapısı imalatı yapmakta olan Çağın Asansör İmalat Ltd. Şti.'nin Sincan Fabrikası'nda imal edilen Crippa markalı tam otomatik asansör kapılarını teknik yönden inceleyeceğiz.

T

anımlar:

Asansör Yönetmeliği:

2014/33/AB Asansör Yönetmeliği

CE Uygunluk İşareti: Asansör güvenlik aksamının anılan yönetmelik temel sağlık ve güvenlik gereklerine uygunluğunu gösteren, imalatçı tarafından iliştilen işaret.

Asansör Güvenlik Aksamları:

Asansör Yönetmeliği Ek.III'te listelenen ve CE uygunluk işareti taşıması zorunlu bulunan güvenlik aksamlarıdır.

AB Uygunluk Beyanı: Asansör Yönetmeliği Ek-I'de yer alan temel sağlık ve güvenlik gereklerinin yerine getirildiğini belirtir.

Piyasaya Arz: Asansör güvenlik aksamının piyasada ilk kez bulunur durması.

29 Haziran 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2014/33/AB Asansör Yönetmeliği'ne göre, montaj yapılarak piyasaya arz edilen

asansörlerde kullanılacak güvenlik aksamlarının, piyasaya arz edilmeden önce onaylanmış kuruluşlar tarafından uygunluk değerlendirilmesine tabi tutulmaları ve söz konusu ürünlere teknik düzenlemeye uygunluk anlamına gelen CE uygunluk işaretinin iliştilmesi gerekmektedir.

CE uygunluk işareti; insan sağlığı, can ve mal güvenliği, çevre ve tüketicinin korunması açısından ürünün sahip olması gereken asgari güvenlik koşullarını sağladığı anlamına gelmekte olup, ürünün AB üyesi ülkelerin pazarlarına girebilmesi için bir nevi pasaport hükmündedir. Türkiye'nin AB mevzuatını uyumlaştırarak uygulayacak olması nedeniyle, ülkemizde imal ve piyasaya arz edilecek ürünlerin de CE işareti taşıma zorunluluğu bulunmaktadır.

2014/33/AB Asansör Yönetmeliği Ek.III'de listelenen Asansör Gü-

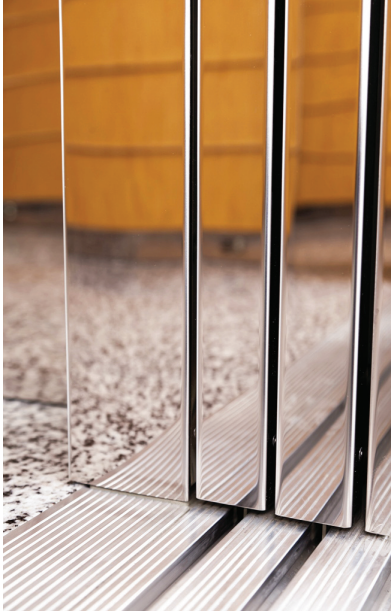
venlik Aksamları (Safety Equipments) şunlardır.

- Durak Kapılarını Kilitleme Tertibatı
- Elektrikli Güvenlik Tertibatı (elektronik kart)
- Hız regülatörü
- Paraşüt Tertibatı
- Tampon
- Hidrolik güç devrelerinin kaldırıcılarına bağlanan güvenlik tertibatı

Kabinin hareket ettiği asansör kuyusuna, acil durum ve bakım halleri dışında, ulaşılmasını temin edecek güvenlik önlemleri tasarlanır ve yapılır. Bir kişi bu boşluğa girmeden önce asansörün normal kullanımı imkansız hale getirilmelidir. Asansör kuyularında söz konusu güvenlik önlemleri, durak kapıları üzerinde bulunan kapı kilit tertibatları vasıtasıyla sağlanır. Söz konusu asansör güvenlik aksamının onaylanmış kuruluş tarafından incelenmesi ve test edilmesi gerekmektedir. Bu yazıda

inceleyeceğimiz“Crippa” kapılar için onaylanmış kuruluş Liftinstituut tarafından iki tür denetleme/ inceleme yapılmıştır.

- 1- Güvenlik Aksamının AB Tip İncelemesi (Modül B),
- 2- Rasgele Kontrol ile Tipe Uygunluğu (Random Check; Modül C2)



TS EN 81-50 Standardına göre bazı muhtelif testlerle birlikte durak kapısı kilitleme tertibatı ile 1 milyon kez aç-kapa yapıldığında, test sonunda tertibatın halen sorunsuz olarak çalışmaya devam edebilmesi isteniyor.

Testlerin olumlu neticelenmesi üzerine Liftinstituut her iki incelemeye dair ürünün Asansör Yönetmeliği (2014/33/AB) ve TS EN 81-20/50 Standartlarına uygunluğunu gösteren Tip Test Ser-

tifikası düzenlemiş, bu iki belgeye istinaden imalatçı Çağın Asansör, piyasaya arz edeceği Crippa markalı kapı kilitleme tertibatları üzerine CE uygunluk işareti ilâştirme; ürün ise bu şekilde piyasada serbest dolaşma hakkına sahip olmuştur. CE işareti, güvenlik aksamı üzerine görünür, okunaklı ve kalıcı şekilde ilâştirilmektedir. İşaretin altında da onaylanmış kuruluşun (No-Bo) kimlik numarası (0400)bulunmaktadır.

İmalatçı Çağın Asansör, imalatını yaptığı patentli ürünü olan Crippa markalı kapı kilit tertibatı ile beraber müşteriye sunduğu “AB Uygunluk Beyanı” vasıtasıyla, anılan ürünün Asansör Yönetmeliği’nde yer alan temel sağlık ve güvenlik gereklerini yerine getirdiğini ve söz konusu uygunluk ile sorumluluğun kendilerinde olduğunu beyan etmiş sayılır.

Durak kapılarının yangına dayanımı

Asansör kuyu boşluğu, yangın esnasında bulunduğu binada baca vazifesi görür, yangını ve zararlı gazları diğer katlara iletmek suretiyle hem yangının yayılma hızını artıracak, hem de binadaki insanların can güvenliği için ölümcül bir tehdit unsuru oluşturacaktır. Yangının asansör boşluğu yoluyla yayılmasını önlemek için, asansör durak kapılarında Yangına Dayanım Sertifikası istenmektedir. Başka bir deyişle, yangının çıktığı taraftan diğer tarafa geçmesini önlemek amaçlandığı için, asansör



durak kapılarında Yangın Dayanım Sertifikası aranmaktadır.

Asansör kapılarının yangına dayanım performansları TS EN 81-58:2004 (Kat Kapıları İçin Yangına Karşı Dayanıklılık Deneyi) standardına göre belirlenir. Yangın testleri Sızdırmazlık (E), Isı Yalıtımı (I) ve Işıma (W) durumları için birlikte yapılır. Kapının yangına dayanımında temel kriter sızdırmazlıktır.

Crippa kapı örneğimizde onaylanmış kuruluş Liftinstituut’dan alınan belgeye göre durak kapıları yangına karşı en az 120 dakika dayanıklıdır. Buna göre bu kapıların TS EN 81-58’e göre yangına dayanım (sızdırmazlık) performans kriteri E-120’dır. Kat kapısının yangın dayanım performans bilgisi, kapı üzerine bir bilgi etiketiyle ilâştirilmelidir.

Yangına Karşı Dayanım	Açıklama	Crippa Kapı Yangın Test Sonucu	TS EN-81-58’e göre İstenen
E	Sızdırmazlık	E 120	E 30*
EI	Isıl Yalıtım	EI 120	
EW	Işıma	EW 60	

(* Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik gereğince; Asansör Kat Kapılarında; Yapı yüksekliği 51,5 m’den alçak binalar için E30, yapı yüksekliği 51,5 m’den yüksek binalar için ise E60 (60 dk. Yangına dayanım -sızdırmazlık- isteniyor.)



Crippa Kapılar Hakkında Kısa Kısa...

Crippa marka kapılar TSEK 525 belgesine sahiptir. TSEK 518 (Asansör Kabini) ve TSEK 525 (Asansör Durak ve Asansör Kabin Kapıları) belgelerini özellikle TOKİ vb. kamu kurumları talep etmektedir. Çağın Asansör, asansör kapı imalatçıları arasından TSE K 525 belgesine sahip Ankara'daki iki; Türkiye'deki 20 firmadan biridir.

Crippa kabin kapısı kilit tertibatları Szutest (S.Z.Ustav) tarafından onaylanmış (TS EN 81-50'ye uygunluk) Tip Test Sertifikası bulunmaktadır.

Tam Otomatik Kapılarda; birleştirilmiş kabin ve durak kapıları eş zamanlı olarak çalışmaktadır. Yani otomatik olan ve makine gücü ile çalışan kabin kapıları, kendi çalışmasıyla birlikte otomatik olmayan durak kapılarını da çalıştırmaktadır.

Merkezi 2, 4 ve 6 panelli olarak; teleskobik 2, 3 ve 4 panel olarak imal edilmekte olup, kapı kasaları 1,5 mm, kabin ve kat kapısı panelleri 1.2 mm kalınlığında DKP saçtan imal edilir, bu DKP saç üzerinde ise 0.7 mm kalınlığında 304 kalite paslanmaz çelik saç kullanılır. Konsollar 4 mm Galvanizli malzemeden imal edilmektedir.

Anti Vandal Asansör Kapıları

TS EN 81-71 Kategori 2'ye (İleri düzeyde kasıtlı tahribata karşı dayanıklı asansörler) göre anti vandal asansör kapıları, herkesin cebinde veya çantasında bulunabilecek genelde kullanılan aletlerle (çakı, çakmak, tornavida, küçük bıçaklar, sakız vb.) standartta açıkça tanımlanmış bir süre içinde sökülemez, açılmayacak, hasar verilemeyecek şekilde tespit edilmesini gerektirir.

Spor stadyumları, tren istasyonları, hastanelerde acil servis bölümleri, sosyal konut alanları vb. yerlerde kullanılacak asansörlerde TS EN 81-71'e uygun kasıtlı tahribata karşı dayanıklı asansör olma şartı aranabilmektedir. Çağın Asansör tarafından özel olarak imal edilen anti vandal asansör kapısı ekstra takviyelerle güçlendirildi ve anılan standarda göre sarkaç çarpma deneyi vb. gibi bir dizi teste tabi tutuldu. Crippa anti vandal kapılar belgelendirme testlerinin tümünü başarıyla tamamladı. Çağın Asansör, anti vandal kapı ve kabin talebine göre TS EN 81-71 Kategori II'ye tam uygun olarak üretim yapabilmektedir.